

V Bruseli 14. septembra 2023
(OR. en)

Medziinštitucionálny spis:
2023/0156(COD)

9596/23
ADD 4 REV 1 (bg,cs,da,de,el,es,et,fi,fr,ga,hr,
hu,it,lt,lv,mt,nl,pl,pt,ro,sk,sl,sv)

UD 110
CODEC 917
ENFOCUSTOM 57
ECOFIN 452
MI 429
COMER 57
TRANS 194
FISC 95

NÁVRH

Č. dok. Kom.:	SWD(2023) 141 final
Predmet:	PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU [...] Sprievodný dokument k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie a Colný orgán Európskej únie a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 952/2013

Delegáciám v prílohe zasielame dokument SWD(2023) 141 final.

Príloha: SWD(2023) 141 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 17. 5. 2023
SWD(2023) 141 final

Colná reforma

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU

[...]

Spríevodný dokument

k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady,

**ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie a Colný orgán Európskej únie a ktorým sa
zrušuje nariadenie (EÚ) č. 952/2013**

{COM(2023) 258 final} - {SEC(2023) 198 final} - {SWD(2023) 140 final}

Zhrnutie
Posúdenie vplyvu revízie colných predpisov Únie
A. Potreba konať
V čom spočíva problém a prečo ide o problém na úrovni EÚ?
Súčasný systém nie je uspokojivý. EÚ prichádza o príjmy. Nezákonné výrobky a výrobky, ktoré nie sú v súlade s právnymi predpismi, vstupujú do EÚ a ohrozujú bezpečnosť a ochranu občanov EÚ. 1. <i>Colné orgány zápasia s ťažkosťami pri svojom poslaní chrániť finančné záujmy Únie a s neustále rastúcim počtom nefinančných požiadaviek v rámci sektorových politík (bezpečnosť výrobkov, ochrana, ochrana ľudského zdravia, zdravia zvierat a rastlín, životného prostredia atď.). Spolupráca medzi colnými orgánmi a inými príslušnými orgánmi nie je dostatočná.</i> 2. <i>Súčasný colný postup vyžadujú, aby obchodníci poskytovali rôznym orgánom podobné informácie o tovare niekoľkokrát v rámci dodávateľského reťazca, a to prostredníctvom viacerých a nie vždy interoperabilných informačných systémov. To vytvára administratívnu záťaž pre oprávnené hospodárske subjekty.</i> 3. <i>Colný model je nevhodný pre elektronický obchod</i> – obrovský nárast elektronického obchodu zmenil charakter obchodu a namiesto tovaru tradične vstupujúceho do EÚ vo veľkých množstvách nákladnou dopravou prichádzajú milióny malých zásielok zasielaných priamo jednotlivým spotrebiteľom. Colné orgány nie sú pripravené zvládnuť nárast objemu tovaru a colných vyhlásení. 4. <i>Kvalita údajov, prístup k nim a ich analýza sú obmedzené</i> – hoci sú colné postupy digitalizované, údaje potrebné na vykonávanie colného dohľadu, analýzy rizika a kontrol sú roztrieštené a duplicitné vo viacerých systémoch v decentralizovanej colnej IT infraštruktúre. Pre colné orgány je to nákladné, neflexibilné a bráni to efektívnemu využívaniu údajov. 5. <i>Operačné vykonávanie v členských štátoch sa výrazne líši</i> v postupoch a metódach kontrol. Neexistuje žiadna vhodná analýza rizika na úrovni EÚ, ktorá by slúžila na riadny dohľad nad obchodnými tokmi a odhaľovanie obchodu, ktorý nespĺňa pravidlá.
Čo by sa malo dosiahnuť?
Komisia chce posunúť colnú úniu na ďalšiu úroveň. Všeobecným cieľom je, aby colné orgány v EÚ konali jednotne s cieľom zastaviť tovar, ktorý nie je v súlade s právnymi predpismi, vybrať viac cieľ a vykonávať primerané kontroly bez nadmerného zaťaženia orgánov a obchodníkov. Medzi konkrétne ciele patrí: - Posilniť riadenie colného rizika EÚ, pokiaľ ide o finančné a nefinančné riziko, a to tak, že EÚ bude v reálnom čase mať prehľad o celom dodávateľskom reťazci a jeho analýzu. - Znížiť administratívnu záťaž a zjednodušiť postupy pre obchodníkov, spotrebiteľov a colné orgány bez toho, aby bol ohrozený účinný colný dohľad. - Zabezpečiť rovnaké podmienky pre elektronický obchod a tradičný obchod, pokiaľ ide o clá, v súlade s pravidlami v oblasti DPH. - Zlepšiť prístup k colným údajom a ich využívanie na účely strategických opatrení s cieľom zlepšiť colný dohľad a zabezpečiť integrovaný prístup k riadeniu rizika. - Umožniť colnej únii konať jednotne zabezpečením účinnej ochrany v celej EÚ bez ohľadu na to, kde tovar prekračuje vonkajšiu hranicu.
Aká je pridaná hodnota opatrení na úrovni EÚ (subsidiarita)?

Opatrenia sa musia uskutočniť na úrovni EÚ. Colná únia je výlučnou právomocou a základným prvkom riadneho fungovania jednotného trhu. Vnútroštátne opatrenia by tento problém účinne neriešili.

B. Riešenia

Aké sú rôzne možnosti na dosiahnutie týchto cieľov? Je niektorá z možností uprednostňovaná? Ak nie, prečo?

Na riešenie zisteného problému sa zvažujú štyri možnosti:

1. *Balík zjednodušených postupov*: objasniť zodpovednosť aktérov, odstrániť nepotrebné kroky v rámci dovozných postupov, zaviesť opatrenia pre elektronický obchod a ďalšie výhody pre transparentných obchodníkov v rámci súčasného modelu digitalizácie a existujúcej štruktúry riadenia colných orgánov. Zjednodušením procesov s cieľnou zodpovednosťou sa zvýši účinnosť systému.
2. *Colný orgán EÚ na koordináciu*: okrem už uvedeného prvého kroku by sa vytvoril Colný orgán EÚ na koordináciu spolupráce medzi členskými štátmi v oblasti riadenia rizika, na vymedzenie jednotných pravidiel vykonávania a na riadenie colných programov.
3. *Ústredné colné dátové centrum EÚ, ktoré spravuje Komisia*: Jednoduchšie colné postupy a zodpovednosť cielená na aktérov, ktoré sa majú zaviesť v rámci centralizovaného IT modelu. Dátové centrum by uľahčovalo zber informácií od rôznych aktérov, ich spracovanie na účely riadenia colných rizík EÚ a ich výmenu s inými príslušnými orgánmi.
4. *Colný orgán EÚ na koordináciu a operácie, ktorý spravuje colné dátové centrum EÚ*: Jednoduchšie colné postupy vykonávané prostredníctvom colného dátového centra EÚ, ktoré spravuje Colný orgán EÚ zodpovedný (okrem možnosti 2) aj za riadenie operačného rizika, správu údajov a poskytnutie zjednodušených postupov.

Uprednostňovaná možnosť je 4. Jej tri prvky (reformované colné postupy vykonávané v centrálnom colnom dátovom centre EÚ, ktoré spravuje Colný orgán EÚ) sa navzájom posilňujú, aby prinášali lepšie výsledky a vytvárali synergie naprieč EÚ. Je to najúčinnnejšia možnosť, keďže investície do centrálnych štruktúr výrazne znižujú náklady pre členské štáty a podniky.

Aké sú názory jednotlivých zainteresovaných strán? Kto podporuje ktorú možnosť?

Zainteresované strany vo veľkej miere súhlasia s tým, aby colné orgány konali jednotne, aby sa zaviedli jednoduchšie colné postupy s jasne stanovenou zodpovednosťou pri každom kroku, ďalej s účinnejšou spolupracou medzi colnými orgánmi a inými orgánmi a so zjednodušením poskytovania údajov v colnom IT prostredí na úrovni EÚ. Proti žiadnemu z potenciálnych prvkov colnej reformy nie sú žiadne významné námietky.

Colné orgány sú väčšinou priaznivo naklonené vytvoreniu obnoveného partnerstva s obchodníkmi výmenou za lepší prístup k údajom, ale majú rozdielne názory na ďalšie výdavky na vývoj IT a reformu riadenia.

C. Vplyvy uprednostňovanej možnosti

Aké sú výhody uprednostňovanej možnosti (prípadne hlavných možností, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?

- **Posilňuje sa colný dohľad.** Lepší prístup k údajom a ich spracovanie prostredníctvom colného dátového centra EÚ zefektívni riadenie rizík EÚ a zvýši schopnosť colných orgánov odhaľovať podvody profilovaním rizikových subjektov pôsobiacich na úrovni EÚ. Únia a jej členské štáty získajú dodatočné príjmy. Vďaka lepšiemu prístupu k údajom a lepšej koordinácii medzi orgánmi sa zvýši kapacita colných orgánov odhaľovať a zastaviť tovar, ktorý nespĺňa požiadavky Únie, v prospech občanov a spotrebiteľov.

- Znižuje sa administratívna záťaž a náklady na dodržiavanie predpisov v súvislosti so zákonným obchodom. Revidované procesy sú jednoduchšie, informácie sa zhromažďujú iba raz zo správneho zdroja prostredníctvom jednotného rozhrania v colnom dátovom centre EÚ. - Centralizácia funkcií (IT, správa údajov a riadenie rizík) v Colnom orgáne EÚ vedie k značným úsporám výdavkov členských štátov v oblasti IT. Colný orgán EÚ zabezpečuje koordináciu medzi vnútroštátnymi colnými správami a inými orgánmi. - Zabezpečujú sa rovnaké podmienky pri elektronickom obchode ako pri tradičnom obchode. Revidované procesy umožňujú aktérom elektronického obchodu poskytovať finančné a nefinančné informácie jednoduchšie a zodpovednosť za ne pripadá na nich; spotrebitelia profitujú z transparentnejších cien a poplatkov, menšieho narušenia dodávateľských reťazcov z dôvodu daňových formalít, ako aj z lepšej ochrany pred škodlivým tovarom. - Colná únia koná jednotne. Revidované postupy vykonáva ústredný Colný orgán EÚ prostredníctvom ústredného colného dátového centra EÚ s cieľom uľahčiť jednotné vykonávanie vo všetkých členských štátoch a zabrániť odlišnostiam.
Aké sú náklady na uprednostňovanú možnosť (prípadne na hlavné možnosti, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)? Náklady z rozpočtu Únie na uprednostňovanú možnosť sú spôsobené: - Centrálным vývojom colného dátového centra EÚ. V priebehu 15 rokov by útvary EÚ investovali o 559 miliónov EUR viac ako v základnom scenári (vyššie jednorazové investície potrebné počas prvých siedmich rokov) a 2 miliardy EUR na prevádzku dátového centra. Centralizácia nákladov by viedla k významným hospodárskym úsporám vo výdavkoch členských štátov v oblasti IT. - Vytvorenie Colného orgánu EÚ by si v priebehu 15-ročného obdobia vyžiadalo na úrovni EÚ ďalších 230 miliónov EUR čistých nákladov na ekvivalent plného pracovného času (FTE). Orgán sa bude postupne vytvárať počas ôsmich rokov a v deviatom roku sa stabilizuje s celkovým odhadovaným počtom zamestnancov približne 250 ekvivalentov plného pracovného času. Náklady sa odhadujú v bežných cenách na základe časového plánu, prechodného obdobia a ďalších uvedených predpokladov.
Aký je vplyv na MSP a konkurencieschopnosť? Neočakáva sa, že iniciatíva bude mať nepriaznivé účinky na MSP. Jej kľúčové prvky sú v súlade s očakávaniami a prioritami MSP a uľahčia účasť MSP na zahraničnom obchode. Najvýznamnejší vplyv na MSP bude mať reforma colných postupov, ktorá prinesie výhodu zjednodušenia pre všetkých obchodníkov. Malé a stredné výrobné podniky budú mať prospech z opatrení zameraných na zníženie nekalej súťaže zo strany dovážaných výrobkov, ktoré nespĺňajú pravidlá a normy EÚ.
Očakáva sa významný vplyv na štátne rozpočty a verejnú správu? Centralizáciou v možnosti 4 sa znížia administratívne náklady pre členské štáty, a to tak v oblasti IT, ako aj v personálnej oblasti. Odhaduje sa, že za 15 rokov by členské štáty celkovo ušetrili približne 21 miliárd EUR v oblasti IT a ďalšiu 1 miliardu EUR za pracovný čas zamestnancov, ktorí by sa uvoľnili po prenesení súčasných úloh. Uvedené prínosy sa odhadujú v bežných cenách na základe časového plánu, prechodného obdobia a ďalších uvedených predpokladov.
Proporcionalita Uprednostňovaná možnosť neprekračuje rámec toho, čo je potrebné na úplné riešenie problémov vzhľadom na rozsah a závažnosť výziev, ktorým čelí colná únia.
D. Nadväzné opatrenia

Monitorovanie a hodnotenie uľahčuje colné dátové centrum EÚ a vykonáva sa posilneným meraním výkonnosti colnej únie.